

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 20.7.2012
COM(2012) 407 final

2012/0199 (COD)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για τη θέσπιση δράσης της Ένωσης όσον αφορά τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της
Ευρώπης για τα έτη 2020 έως 2033**

{SWD(2012) 226 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης συστάθηκαν το 1985 ως διακυβερνητική πρωτοβουλία. Μετατράπηκαν σε επίσημη δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1999, έτσι ώστε η πρωτοβουλία αυτή να γίνει πιο αποτελεσματική. Καθιερώθηκαν νέα κριτήρια και διαδικασίες επιλογής, καταρτίστηκε κατάλογος με τη χρονολογική σειρά των κρατών μελών που είχαν δικαίωμα να φιλοξενήσουν τον θεσμό, και συγκροτήθηκε ευρωπαϊκή ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων για την αξιολόγηση των αιτήσεων (απόφαση αριθ. 1419/1999/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, για τη θέσπιση κοινοτικής δράσης όσον αφορά την εκδήλωση «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης» για το διάστημα 2005 έως 2019). Οι κανόνες ανανεώθηκαν το 2006 για να γίνει η πρωτοβουλία ακόμη πιο αποτελεσματική με την καλλιέργεια της άμιλλας μεταξύ των πόλεων και τη βελτίωση της ποιότητας των προσφορών. Με τους νέους αυτούς κανόνες θεσπίστηκαν επίσης διάφορα μέτρα με σκοπό να συνοδεύσουν την προετοιμασία των πόλεων, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας παρακολούθησης (απόφαση αριθ. 1622/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, για τη θέσπιση κοινοτικής δράσης όσον αφορά την εκδήλωση «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης» για τα έτη 2007 έως 2019).

Η ισχύ της απόφασης αριθ. 1622/2006/ΕΚ θα λήξει το 2019. Ο διαγωνισμός για τη φιλοξενία του θεσμού ξεκινάει πλέον έξι έτη νωρίτερα, έτσι ώστε οι πόλεις να διαθέτουν επαρκή χρόνο να προετοιμαστούν πριν από την έναρξη του έτους εορτασμού. Συνεπώς, η νέα νομική βάση για τη συνέχιση της εν λόγω πρωτοβουλίας θα πρέπει να θεσπιστεί το 2013 για να εξασφαλιστεί η ομαλή μετάβασή της το 2020.

2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ, ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι εργασίες της Επιτροπής σχετικά με την πρόταση για τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης μετά το 2019 βασίστηκαν σε ευρύ φάσμα εισηγήσεων.

Από το 2007 η Επιτροπή μεριμνά για τη διενέργεια εξωτερικής και ανεξάρτητης αξιολόγησης για την κάθε πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης. Μέχρι στιγμής έχουν αξιολογηθεί οι πρωτεύουσες της περιόδου 2007-2010 και την παρούσα στιγμή αξιολογείται η πρωτεύουσα για το 2011. Προηγουμένως αξιολογήθηκαν σε μία ενιαία έκθεση οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης των ετών 1995 – 2004. Η Επιτροπή ανέθεσε επίσης τη διενέργεια αξιολόγησης για τις διαδικασίες επιλογής και παρακολούθησης που συστάθηκαν με την απόφαση αριθ. 1622/2006/ΕΚ.

Μεταξύ 27 Οκτωβρίου 2010 και 12 Ιανουαρίου 2011 διενεργήθηκε διαδικτυακή διαβούλευση και ελήφθησαν 212 απαντήσεις. Τη διαδικτυακή διαβούλευση ακολούθησε στις 2 Μαρτίου 2011 μια δημόσια διάσκεψη στις Βρυξέλλες στην οποία παρευρέθηκαν πάνω από 200 συμμετέχοντες, οι περισσότεροι εκ των οποίων ήταν εκπρόσωποι δημόσιων υπηρεσιών και φορέων.

Επίσης, σημαντικά στοιχεία στον προβληματισμό σχετικά με το μέλλον των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης παρείχαν η έκθεση ίδιας πρωτοβουλίας που εξέδωσε η Επιτροπή

των Περιφερειών τον Φεβρουάριο του 2012, καθώς και η διάσκεψη που διοργανώθηκε για την 25η επέτειο του εν λόγω θεσμού στις Βρυξέλλες τον Μάρτιο του 2010 και στην οποία έλαβαν μέρος πάνω από 50 πρώην, νυν, μέλλουσες ή υποψήφιες πρωτεύουσες και 500 συμμετέχοντες.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι για όλα τα βασικά θέματα υπήρξε ευρεία σύγκλιση μεταξύ των στοιχείων και των δεδομένων που προέκυψαν από τις αξιολογήσεις, αφενός, και των απόψεων που εκφράστηκαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διαβούλευσης, αφετέρου. Έτσι, η Επιτροπή μπόρεσε να συναγάγει ορισμένα σημαντικά διδάγματα για το μέλλον των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης.

Υπάρχει ευρεία συναίνεση ως προς το ότι οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης αποτελούν μια ιδιαίτερα επιτυχημένη δράση και εκφράστηκε ιδιαίτερα ισχυρή στήριξη υπέρ της συνέχισης του θεσμού αυτού μετά το 2019. Συνάγεται σαφώς ότι αποτελεί μια από τις πλέον φιλόδοξες πολιτιστικές πρωτοβουλίες στην Ευρώπη, τόσο ως προς το πεδίο όσο και προς την κλίμακά της. Αποτελούν επίσης μια από τις πλέον ορατές και υψηλού κύρους πρωτοβουλίες της Ένωσης και πιθανώς μία από τις πρωτοβουλίες που εκτιμούν περισσότερο οι ευρωπαίοι πολίτες.

Οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης μπορούν να αποφέρουν πολλά οφέλη στις πόλεις, όταν ο σχεδιασμός τους γίνεται με προσοχή. Εξακολουθούν να είναι κατά μείζονα λόγο μια πολιτιστική δράση, αλλά μπορούν να προσπορίσουν και σημαντικά κοινωνικά και οικονομικά οφέλη, ιδίως όταν οι σχετικές εκδηλώσεις εντάσσονται σε μια μακροπρόθεσμη αναπτυξιακή στρατηγική με πυξίδα τον πολιτισμό στην πόλη και την γύρω περιοχή. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι, αν και μόνο μία πόλη από κάθε κράτος μέλος μπορεί να φιλοξενήσει τον εν λόγω θεσμό κατά τη διάρκεια του έτους εορτασμού, ο ανταγωνισμός μεταξύ των πόλεων έχει σημαντικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη νέων και πιο αποτελεσματικών πολιτικών και στρατηγικών, ακόμη και στις πόλεις που δεν καταφέρνουν να φιλοξενήσουν την πρωτοβουλία.

Ωστόσο, οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης συνεπάγονται και μια πολύ μεγάλη πρόκληση. Η διοργάνωση ενός ετήσιου προγράμματος πολιτιστικών εκδηλώσεων είναι δύσκολη και ορισμένες πρωτεύουσες κατόρθωσαν να αξιοποιήσουν το δυναμικό του θεσμού επιτυχέστερα από άλλες. Συνεπώς, η κύρια πρόκληση για το μέλλον θα είναι αξιοποιηθούν τα πλεονεκτήματα του σημερινού συστήματος και παράλληλα να βοηθηθεί η κάθε πολιτιστική πρωτεύουσα να εκμεταλλευτεί πλήρως τις δυνατότητες που συνεπάγεται ο συγκεκριμένος τίτλος και να βελτιστοποιήσει τα πολιτιστικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη που προκύπτουν.

Με βάση τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων και της δημόσιας διαβούλευσης, η Επιτροπή προσδιόρισε πέντε κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πόλεις κατά την προετοιμασία για την ανακήρυξή τους:

- Η πλέον συνήθης δυσκολία μέχρι στιγμής εντοπίζεται στην επιρροή των εθνικών και των τοπικών πολιτικών στους προϋπολογισμούς, οι οποίοι πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο σταθεροί μεταξύ της υποβολής της υποψηφιότητας μιας πόλης και των τελικών σταδίων, όπως επίσης και στην πολιτική επιρροή σε άλλες οργανωτικές πτυχές των εκδηλώσεων. Η πολιτική υποστήριξη έχει θεμελιώδη σημασία, δεδομένου ότι τα περισσότερα κεφάλαια είναι δημόσιας προέλευσης και χωρίς αυτά καμία υποψήφια πόλη δεν μπορεί να παρουσιάσει μια αξιόπιστη πρόταση, αλλά,

ταυτόχρονα, η οργανωτική ομάδα χρειάζεται καλλιτεχνική ανεξαρτησία για να προστατευθούν η ίδια και η αξιοπιστία των εκδηλώσεων.

- Οι αξιολογήσεις κατέδειξαν επίσης ότι σε ορισμένες από τις πρώην πρωτεύουσες, η ευρωπαϊκή διάσταση δεν υπήρξε απολύτως κατανοητή και θα μπορούσε να είχε αναδειχθεί περισσότερο.
- Σε ορισμένες πόλεις η φιλοξενία του θεσμού δεν ενσωματώθηκε σε μια πιο μακροπρόθεσμη στρατηγική και, κατά συνέπεια, δυσκολεύτηκαν να εξασφαλίσουν κάποια ανεξίτηλη κληρονομιά.
- Εξακολουθούν να απουσιάζουν μηχανισμοί μέτρησης από τις ίδιες τις πόλεις και, ως εκ τούτου, λείπουν πρωτογενή στοιχεία σχετικά με τον αντίκτυπο της πρωτοβουλίας. Αυτό σημαίνει ότι η σύγκριση μεταξύ των πρωτευουσών είναι δύσκολη και έτσι αποδυναμώνεται η μεταφορά εμπειριών.
- Τέλος, πολλά κράτη μέλη έχουν ήδη φιλοξενήσει επανειλημμένα την πρωτοβουλία και ορισμένα από αυτά διαθέτουν περιορισμένο αριθμό πόλεων που μπορούν να είναι ρεαλιστικοί υποψήφιοι για μια διοργάνωση μεγάλης κλίμακας, όπως είναι οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης. Εάν μια πόλη με πολύ περιορισμένες ικανότητες επιλεγεί για να φιλοξενήσει τον θεσμό, μπορεί να αντιμετωπίσει ιδιαίτερα αρνητικές επιπτώσεις, και η επιλογή αδύναμων υποψηφιοτήτων ενέχει τον κίνδυνο να πληγεί το κύρος και η βαρύτητα που φέρει η πρωτοβουλία των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης σε μακροπρόθεσμο επίπεδο.

Στη βάση αυτή, εξετάστηκαν τρεις εναλλακτικές επιλογές για το μέλλον των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης μετά το 2019:

- (1) συνέχιση της δράσης με την ίδια νομική βάση στην παρούσα απόφαση σε συνδυασμό με έναν νέο χρονικό κατάλογο των κρατών μελών σε παράρτημα·
- (2) παύση της δράσης·
- (3) συνέχιση της δράσης με τη θέσπιση μιας νέας νομικής βάσης που να λαμβάνει υπόψη τα προβλήματα που ανέκυψαν με την παρούσα απόφαση. Για την τρίτη εναλλακτική επιλογή εξετάστηκαν δύο επιμέρους επιλογές:
 - (3α) νέος χρονολογικός κατάλογος των κρατών μελών ως παράρτημα·
 - (3β) ο τίτλος να απονέμεται με βάση ανοικτό διαγωνισμό.

Εξετάστηκαν οι διάφορες πολιτιστικές, οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις της κάθε επιλογής. Στη συνέχεια αξιολογήθηκαν και κατατάχθηκαν οι επιλογές ανάλογα με την αποτελεσματικότητά τους όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του εν λόγω θεσμού, την αποδοτικότητά τους, το κόστος και τη διοικητική επιβάρυνση που συνεπάγονται, τη συνοχή τους με τους ευρύτερους πολιτικούς στόχους της Ένωσης και τις συνέργειες και τη συμπληρωματικότητά τους με άλλους στόχους της Ένωσης, καθώς και τη σκοπιμότητά τους.

Η επιλογή με τη θετικότερη συνολική αξιολόγηση είναι η επιλογή 3α, δηλαδή η νέα νομική βάση με τον χρονολογικό κατάλογο των κρατών μελών. Η επιλογή αυτή έλαβε την υψηλότερη βαθμολογία σε σχέση με όλες τις άλλες και αναδείχθηκε ως η προτιμώμενη επιλογή.

Τα κύρια αποτελέσματα των αξιολογήσεων και της δημόσιας διαβούλευσης, καθώς και τα λογικά βήματα που έγιναν για τη σύγκριση των εναλλακτικών επιλογών συνοψίζονται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την παρούσα πρόταση.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης βασίζονται στο άρθρο 167 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το εν λόγω άρθρο ορίζει ότι η ΕΕ «συμβάλλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών και σέβεται την εθνική και περιφερειακή πολυμορφία τους, ενώ ταυτόχρονα προβάλλει την κοινή πολιτιστική κληρονομιά». Η δράση της Ένωσης αποσκοπεί επίσης στην ενθάρρυνση «της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών» στον τομέα του πολιτισμού και «εάν αυτό είναι αναγκαίο, υποστηρίζει και συμπληρώνει τη δράση τους».

Σύμφωνα με το άρθρο 291 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάσει της νέας απόφασης, η Επιτροπή θα πρέπει να πραγματοποιεί την επίσημη επιλογή των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης, η οποία θα επισημοποιεί τις συστάσεις που διατυπώνονται από την ευρωπαϊκή ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων.

Η πρόταση συνάδει με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Το βασικό επίπεδο δράσης για την εφαρμογή των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης παραμένει το τοπικό και το εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, οι αξιολογήσεις και η δημόσια διαβούλευση απέδειξαν ότι η Ένωση μπορεί να διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο στον συντονισμό των κρατών μελών και για να εξασφαλιστεί η εφαρμογή κοινών, σαφών και διαφανών κριτηρίων, καθώς και στις διαδικασίες επιλογής και παρακολούθησης των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης. Η Ένωση θα υποστηρίξει επίσης την προετοιμασία των πόλεων που επιλέγονται με τις συστάσεις της ευρωπαϊκής ομάδας εμπειρογνομόνων, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των πόλεων και τη χρηματοδοτική συνεισφορά υπό τη μορφή του βραβείου Μελίνας Μερκούρη.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Όπως και στο πλαίσιο της απόφασης αριθ. 1622/2006/ΕΚ της Επιτροπής, η πρόταση δεν έχει άμεσες δημοσιονομικές επιπτώσεις.

Η περίοδος που καλύπτει η πρόταση θα συμπίπτει με διάφορα πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια. Για το δημοσιονομικό πλαίσιο των ετών 2014-2020, οι δημοσιονομικές πτυχές σε σχέση με τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένου του βραβείου Μελίνας Μερκούρη, οι δαπάνες της ευρωπαϊκής ομάδας εμπειρογνομόνων, η προβολή της δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και το απαιτούμενο ανθρώπινο δυναμικό στο επίπεδο της Επιτροπής για την υποστήριξη της δράσης, θα ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη».

Για την περίοδο μετά το 2020, οι νομικές και οι δημοσιονομικές πτυχές της πρωτοβουλίας θα συνδέονται άμεσα με τα κονδύλια που θα περιλαμβάνονται στα μελλοντικά πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια και, σε αυτή τη βάση, θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο των αντίστοιχων προγραμμάτων της ΕΕ για τη στήριξη του πολιτισμού.

5. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Με βάση τα αποτελέσματα από τις αξιολογήσεις και τη δημόσια διαβούλευση, η πρόταση για τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης μετά το 2019 διατηρεί τα κύρια χαρακτηριστικά και τη γενική διάρθρωση του ισχύοντος συστήματος:

- Ο τίτλος θα εξακολουθήσει να απονέμεται με βάση κατάλογο χρονολογικής σειράς των κρατών μελών. Το εκ περιτροπής σύστημα αποδείχθηκε ότι είναι το μόνο ικανό να εξασφαλίσει ίσες ευκαιρίες, ώστε να μπορεί το κάθε κράτος μέλος να φιλοξενεί την πρωτοβουλία, καθώς και τη γεωγραφική ισορροπία κατά την επιλογή των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης. Ως εκ τούτου, επέτρεψε στη μεν Ένωση να αναδείξει την πολυμορφία των ευρωπαϊκών πολιτισμών της, στους δε πολίτες σε ολόκληρη την Ευρώπη να συμμετάσχουν στις σχετικές εκδηλώσεις κοντά στο σπίτι τους.
- Ο τίτλος θα εξακολουθήσει να απονέμεται αποκλειστικά σε πόλεις. Οι πόλεις θα συνεχίσουν να μπορούν να περιλαμβάνουν και τη γειτονική περιοχή τους, προκειμένου να απευθυνθούν σε ένα ευρύτερο κοινό και για να μεγεθύνουν τον αντίκτυπο της δράσης τους, αλλά η εμπειρία του παρελθόντος έχει καταδείξει ότι βασικός παράγοντας επιτυχίας είναι ο σαφής ηγετικός ρόλος μιας πόλης.
- Η απονομή του τίτλου θα συνεχίσει να βασίζεται στο πολιτιστικό πρόγραμμα που θα σχεδιάζεται ειδικά για το έτος της διοργάνωσης, έτσι ώστε να αναπτύσσεται μια ισχυρή ευρωπαϊκή διάσταση.
- Η διαδικασία επιλογής σε δύο στάδια από την ευρωπαϊκή ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων αποδείχθηκε δίκαιη και διαφανής και θα διατηρηθεί. Επέτρεψε ειδικότερα στις πόλεις να βελτιώσουν τις αιτήσεις τους μεταξύ του σταδίου προεπιλογής και της τελικής φάσης επιλογής με βάση την εμπειρογνωμοσύνη που έλαβαν από την εν λόγω ομάδα.
- Ο τίτλος θα εξακολουθήσει να απονέμεται για ένα πλήρες έτος, έτσι ώστε ο θεσμός να διατηρήσει την ιδιαίτερη και φιλόδοξη φύση του.

Παράλληλα, προτείνονται ορισμένες βελτιώσεις, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που έχουν καταγραφεί σε σχέση με την παρούσα απόφαση και να βοηθηθούν όλες οι πόλεις να αξιοποιήσουν στο μέγιστο τον τίτλο που τους απονέμεται. Οι βασικές τροποποιήσεις που εισάγονται με τη νέα νομική βάση είναι οι εξής:

- Τα κριτήρια έγιναν σαφέστερα για να δοθεί μεγαλύτερη καθοδήγηση στις υποψήφιες πόλεις, και πιο μετρήσιμα, έτσι ώστε να διευκολυνθεί η επιλογή και η παρακολούθηση των πόλεων από την ομάδα εμπειρογνομόνων. Δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή ώστε να αξιοποιηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα δυνητικά αποτελέσματα μόχλευσης της πρωτοβουλίας, με σκοπό να προωθηθούν μακροπρόθεσμες στρατηγικές ανάπτυξης με βάση τοπικά πολιτιστικά στοιχεία, να εξασφαλιστεί ότι οι υποψήφιες πόλεις διαθέτουν όντως την ικανότητα να φιλοξενήσουν τον θεσμό, να δοθεί ώθηση στην ευρωπαϊκή διάσταση και την προβολή των πολιτιστικών προγραμμάτων, να εξασφαλιστεί η υψηλή ποιότητα του πολιτιστικού και καλλιτεχνικού περιεχομένου, να ενθαρρυνθεί η ευρεία συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού και να εξασφαλισθεί η σταθερότητα των προϋπολογισμών και η ανεξαρτησία των καλλιτεχνικών ομάδων.

- Οι προϋποθέσεις για την απονομή του βραβείου Μελίνας Μερκούρη ενισχύθηκαν. Επιπλέον, το βραβείο δεν θα καταβάλλεται πλέον τρεις μήνες πριν από την έναρξη του έτους εορτασμού, αλλά κατά τα μέσα του έτους για να είναι βέβαιο ότι οι πόλεις θα τηρούν τις δεσμεύσεις τους, ιδίως όσον αφορά τη χρηματοδότηση, τον προγραμματισμό και την προβολή της Ένωσης.
- Ορίζεται ρητά ότι η ευρωπαϊκή ομάδα δεν υποχρεούται να εκδώσει θετική σύσταση, εάν καμία από τις υποψηφιότητες δεν πληροί τα κριτήρια.
- Τα συνοδευτικά μέτρα που υποστηρίζουν τις πόλεις κατά την περίοδο προετοιμασίας μετά την επιλογή τους ενισχύθηκαν, προκειμένου να τους δοθεί περαιτέρω στήριξη και καθοδήγηση. Καθιερώθηκε μια πρόσθετη συνεδρίαση παρακολούθησης, οι επισκέψεις στις πόλεις από τα μέλη της ομάδας θα γίνουν πιο συστηματικές και η ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των πρώην, των νυν και των μελλοντικών πρωτευουσών, καθώς και των υποψήφιων πόλεων θα ενισχυθεί.
- Θεσπίστηκαν νέες υποχρεώσεις αξιολόγησης από τις ίδιες τις πόλεις, έτσι ώστε να σχηματίζουν μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα των επιπτώσεων του τίτλου και να παράσχουν συγκρίσιμα στοιχεία.
- Τέλος, προτείνεται να αποκτήσουν εκ νέου πρόσβαση στη δράση οι υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες για προσχώρηση χώρες μετά το 2019, όπως συνέβαινε μέχρι το 2010. Μεταξύ άλλων, η εμπειρία του Σίμπιου το 2007 και της Κωνσταντινούπολης το 2010 καταδεικνύει ότι η πρωτοβουλία αυτή μπορεί να αποδειχθεί ευεργετική τόσο για τις χώρες αυτές όσο και για την Ένωση.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση δράσης της Ένωσης όσον αφορά τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης για τα έτη 2020 έως 2033

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 167 παράγραφος 5 πρώτη περίπτωση,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών¹,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) αποσκοπεί στην όλο και στενότερη συνένωση των λαών της Ευρώπης και αναθέτει στην Ένωση το καθήκον, μεταξύ άλλων, να συμβάλλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών, σεβόμενη την εθνική και περιφερειακή πολυμορφία τους και ταυτόχρονα προβάλλοντας την κοινή πολιτιστική κληρονομιά. Στο πλαίσιο αυτό, όπου είναι απαραίτητο, η Ένωση στηρίζει και συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών για τη βελτίωση της γνώσης και της διάδοσης του πολιτισμού και της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών.
- (2) Η ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με μια ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό σ' έναν κόσμο παγκοσμιοποίησης², που ενέκρινε το Συμβούλιο με το ψήφισμά του, της 16ης Νοεμβρίου 2007, σχετικά με μια ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό³ καθορίζει τους στόχους για τις μελλοντικές δραστηριότητες της Ένωσης στον τομέα του πολιτισμού. Οι εν λόγω δραστηριότητες θα πρέπει να προωθούν την πολιτισμική πολυμορφία και τον διαπολιτισμικό διάλογο. Θα πρέπει επίσης να προωθούν τον πολιτισμό ως καταλύτη δημιουργικότητας στο πλαίσιο της ανάπτυξης και της απασχόλησης, καθώς και ως ζωτικό στοιχείο στις διεθνείς σχέσεις της Ένωσης.

¹ ΕΕ C της ... , σ. .

² COM(2007) 242 τελικό.

³ ΕΕ C 287 της 29.11.2007, σ. 1.

- (3) Η απόφαση αριθ. 1622/2006/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, θέσπισε κοινοτική δράση όσον αφορά την εκδήλωση «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης» για τα έτη 2007 έως 2019⁴.
- (4) Από τις αξιολογήσεις των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης και τη δημόσια διαβούλευση σχετικά με το μέλλον της δράσης μετά το 2019 προκύπτει ότι οι πρωτεύουσες έχουν σταδιακά καταστεί μια από τις πλέον φιλόδοξες πολιτιστικές πρωτοβουλίες στην Ευρώπη και συγκαταλέγονται σε αυτές που εκτιμούν περισσότερο οι ευρωπαίοι πολίτες.
- (5) Εκτός από τους αρχικούς στόχους των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης, που ήταν να αναδείξουν τον πλούτο και την πολυμορφία των ευρωπαϊκών πολιτισμών και τις κοινές πτυχές τους, όπως και να προαγάγουν τη βαθύτερη αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των ευρωπαίων πολιτών, οι πόλεις που φέρουν τον τίτλο σταδιακά προσέθεσαν και μια νέα διάσταση αξιοποιώντας τον αντίκτυπο μόχλευσης που έχει ο τίτλος για να προωθήσουν τη γενικότερη ανάπτυξη της πόλης.
- (6) Οι εν λόγω στόχοι ευθυγραμμίζονται πλήρως με τους στόχους του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη»⁵, στόχος του οποίου είναι η προώθηση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα, με σκοπό την υποστήριξη της έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.
- (7) Οι αξιολογήσεις και η δημόσια διαβούλευση απέδειξαν ότι οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης έχουν πολλά πιθανά οφέλη, εφόσον σχεδιάζονται προσεκτικά. Εξακολουθούν να είναι κατά πρώτο και κύριο λόγο μια πολιτιστική πρωτοβουλία, αλλά μπορούν επίσης να έχουν σημαντικά κοινωνικά και οικονομικά οφέλη, ιδίως όταν ενσωματώνονται στο πλαίσιο μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής για την ανάπτυξη της πόλης με γνώμονα τον πολιτισμό.
- (8) Επίσης, οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης συνεπάγονται και μια πολύ μεγάλη πρόκληση. Η διοργάνωση ενός ετήσιου προγράμματος πολιτιστικών εκδηλώσεων είναι δύσκολη και ορισμένες πρωτεύουσες κατόρθωσαν να αξιοποιήσουν το δυναμικό του θεσμού επιτυχέστερα από άλλες. Ως εκ τούτου, η δράση θα πρέπει να ενισχυθεί, προκειμένου να βοηθήσει όλες τις πόλεις να αποκομίσουν απ' αυτή τα μέγιστα δυνατά οφέλη.
- (9) Ο τίτλος της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης πρέπει να εξακολουθήσει να απονέμεται αποκλειστικά σε πόλεις, αλλά για να απευθύνεται σε ένα ευρύ κοινό και να διευρυνθεί ο αντίκτυπος που έχει, οι πόλεις θα πρέπει επίσης να διατηρήσουν τη δυνατότητα να συνοδεύονται και από τη γύρω περιοχή τους.
- (10) Η απονομή του τίτλου της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης θα πρέπει να εξακολουθήσει να γίνεται με βάση το πολιτιστικό πρόγραμμα που σχεδιάζεται ειδικά για το έτος εορτασμού της εν λόγω πρωτοβουλίας και αυτό θα πρέπει να έχει μια ιδιαίτερα ισχυρή ευρωπαϊκή διάσταση, αλλά το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να εντάσσεται σε μια πιο μακροπρόθεσμη στρατηγική.

⁴ EE L 304 της 3.11.2006, σ. 1.

⁵ COM(2011) 785 τελικό

- (11) Η διαδικασία επιλογής σε δύο στάδια που βασίζεται σε χρονολογικό κατάλογο των κρατών μελών και πραγματοποιείται από την ευρωπαϊκή ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων έχει αποδείξει ότι είναι δίκαιη και διαφανής. Έδωσε στις πόλεις τη δυνατότητα να βελτιώσουν τις αιτήσεις τους μεταξύ του σταδίου προεπιλογής και της τελικής φάσης επιλογής με βάση τις συμβουλές από τους ειδικούς που παρέχει η ομάδα επιλογής, και εξασφάλισε την ισόρροπη κατανομή των πρωτευουσών μεταξύ όλων των κρατών μελών.
- (12) Τα κριτήρια επιλογής θα πρέπει να καταστούν αφενός σαφέστερα για να δοθεί μεγαλύτερη καθοδήγηση στις υποψήφιες πόλεις, και αφετέρου πιο μετρήσιμα για να διευκολυνθεί η ομάδα εμπειρογνομόνων στην επιλογή και την παρακολούθηση των πόλεων. Θα πρέπει, ειδικότερα, να ενισχυθεί η κληρονομιά που αφήνει ο θεσμός με την επιβράβευση πόλεων που ανέπτυξαν μια μακροπρόθεσμη στρατηγική πολιτικής για τον πολιτισμό.
- (13) Η φάση της προετοιμασίας μεταξύ της επιλογής της πόλης και του έτους εορτασμού είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης. Υπάρχει ευρεία συναίνεση μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών ότι τα συνοδευτικά μέτρα που εισήχθησαν με την απόφαση αριθ. 1622/2006/EK ήταν πολύ χρήσιμα για τις πόλεις. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω, ιδίως με την πραγματοποίηση συχνότερων συνεδριάσεων παρακολούθησης και επισκέψεων στις πόλεις από τα μέλη της ομάδας εμπειρογνομόνων, καθώς με τη μεγαλύτερη ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των πρώην, των νυν, των μελλοντικών και των υποψήφιων πρωτευουσών.
- (14) Το βραβείο Μελίνας Μερκούρη έχει αποκτήσει ισχυρή συμβολική αξία που υπερβαίνει το πραγματικό χρηματικό ποσό του βραβείου που είναι δυνατόν να χορηγείται από την Επιτροπή. Ωστόσο, για να διασφαλιστεί ότι οι επιλεγείσες πόλεις εκπληρώνουν τις δεσμεύσεις τους, οι όροι για την παροχή του βραβείου θα πρέπει να γίνουν πιο αυστηροί και σαφείς.
- (15) Είναι σημαντικό οι πόλεις να καθιστούν σαφές σε όλο το υλικό επικοινωνίας τους ότι οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης αποτελούν πρωτοβουλία της Ένωσης.
- (16) Οι αξιολογήσεις των αποτελεσμάτων από την Επιτροπή όσον αφορά τις πρώην πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης δεν μπορούν να παράσχουν πρωτογενή στοιχεία σχετικά με τον αντίκτυπο του θεσμού και βασίζονται σε στοιχεία που συλλέγονται σε τοπικό επίπεδο. Ως εκ τούτου, οι πόλεις θα πρέπει να αποτελούν τον καθοριστικό παράγοντα για τη διαδικασία αξιολόγησης και να θεσπίσουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς μέτρησης.
- (17) Η εμπειρία από το Σίμπιον το 2007 και την Κωνσταντινούπολη το 2010 έδειξε ότι, μεταξύ άλλων, η συμμετοχή πόλεων από υποψήφιες χώρες μπορεί να βοηθήσει να τις φέρει κοντύτερα στην Ένωση, προβάλλοντας τις κοινές πτυχές των ευρωπαϊκών πολιτισμών. Οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης θα πρέπει, ως εκ τούτου, να επιτρέψουν εκ νέου τη συμμετοχή των υποψήφιων χωρών και των δυνάμει υποψήφιων χωρών μετά το 2019.
- (18) Προκειμένου να διασφαλιστεί ομοιόμορφο καθεστώς για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης και, ειδικότερα, των διατάξεων σχετικά με την επιλογή των πολιτιστικών

πρωτευουσών της Ευρώπης, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή.

- (19) Η απόφαση αριθ. 1622/2006/EK θα πρέπει να καταργηθεί και να αντικατασταθεί από την παρούσα απόφαση. Οι διατάξεις της θα πρέπει, ωστόσο, να εξακολουθήσουν να ισχύουν έως το 2019 για όλες τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης που έχουν ήδη οριστεί ή πρόκειται να οριστούν.
- (20) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας απόφασης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και ότι είναι ανάγκη, ιδίως, να υπάρχουν κοινά, σαφή και διαφανή κριτήρια και διαδικασίες για την επιλογή και την παρακολούθηση των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης, όπως και για λόγους καλύτερου συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών, και δεδομένου, κατά συνέπεια, ότι οι εν λόγω στόχοι μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε συμφωνία με την αρχή της αναλογικότητας, όπως προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα απολύτως αναγκαία για την επίτευξη αυτών των στόχων,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα απόφαση θεσπίζει δράση της Ένωσης για τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης για τα έτη 2020 έως 2033.

Άρθρο 2

Στόχοι

1. Οι γενικοί στόχοι της δράσης είναι οι εξής:
 - α) να διασφαλίσει και να προωθήσει την πολυμορφία των ευρωπαϊκών πολιτισμών και να επισημάνει τα κοινά στοιχεία τους·
 - β) να εντείνει τη συμβολή του πολιτισμού στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη των πόλεων.
2. Οι ειδικοί στόχοι της δράσης είναι οι εξής:
 - α) να ενισχύσει το εύρος, την πολυμορφία και την ευρωπαϊκή διάσταση της πολιτιστικής προσφοράς στις πόλεις, μεταξύ άλλων, μέσω της διακρατικής συνεργασίας·
 - β) να διευρύνει την πρόσβαση και τη συμμετοχή σε πολιτιστικές δραστηριότητες·
 - γ) να ενισχύσει τις δυνατότητες του πολιτιστικού τομέα και τη διασύνδεσή του με άλλους τομείς·

- δ) να βελτιώσει το διεθνές προφίλ των πόλεων μέσω του πολιτισμού.

Άρθρο 3

Πρόσβαση στη δράση

1. Οι πόλεις των κρατών μελών δικαιούνται να ανακηρυχθούν πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης για ένα έτος, με τη σειρά που καθορίζεται στον κατάλογο του παραρτήματος.

Τον τίτλο αυτό λαμβάνει μία πόλη κατ' ανώτατο όριο από κάθε κράτος μέλος του καταλόγου.

2. Εφόσον μια χώρα προσχωρήσει στην Ένωση μετά την έγκριση της παρούσας απόφασης, ο κατάλογος που αναφέρεται στο παράρτημα πρέπει να επικαιροποιείται αναλόγως. Συνεπώς, οι πόλεις στην εν λόγω χώρα δικαιούνται να ανακηρυχθούν πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες και διαδικασίες που ισχύουν για τα άλλα κράτη μέλη.

Ωστόσο, καθώς ο διαγωνισμός για την επιλογή αρχίζει έξι έτη πριν από την έναρξη του έτους εορτασμού, ώστε να δοθεί επαρκής χρόνος στις πόλεις να προετοιμαστούν αφότου επιλεγούν, ο κατάλογος δεν επικαιροποιείται στην περίπτωση των χωρών που θα προσχωρήσουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά την 31η Δεκεμβρίου 2026.

Όταν μια πόλη της προσχωρούσας χώρας έχει ήδη οριστεί πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης κατά την περίοδο από το 2020 έως το 2033, σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες για τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες, όπως αυτοί ορίζονται στην παράγραφο 3, ο κατάλογος δεν επικαιροποιείται.

3. Οι πόλεις στις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση υποψηφιότητας για την πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης στο πλαίσιο ανοιχτού διαγωνισμού που διοργανώνεται κάθε τρίτο έτος παράλληλα με τους διαγωνισμούς στα δύο κράτη μέλη, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που περιλαμβάνεται στο παράρτημα.

Οι ειδικές διατάξεις για τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες ορίζονται στο άρθρο 10.

Άρθρο 4

Αιτήσεις

1. Στον διαγωνισμό για την πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης μπορούν να συμμετέχουν μόνο πόλεις. Οι υποψήφιες πόλεις μπορούν να περιλαμβάνουν και τις γύρω περιοχές τους. Ωστόσο, οι αιτήσεις πρέπει να υποβάλλονται με το όνομα της κύριας πόλης και, σε περίπτωση επιλογής της, ο τίτλος θα απονέμεται σε αυτή.
2. Κοινό έντυπο αίτησης βάσει των κριτηρίων επιλογής που θεσπίζει το άρθρο 5 και καταρτίζεται από την Επιτροπή χρησιμοποιείται από όλες τις υποψήφιες πόλεις.

3. Κάθε αίτηση βασίζεται σε πολιτιστικό πρόγραμμα με ισχυρή ευρωπαϊκή διάσταση. Αυτό το πρόγραμμα διαρκεί ένα έτος και συστήνεται ειδικά για την πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης, σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 5. Ωστόσο, πρέπει να εντάσσεται στο πλαίσιο μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής για την πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης.

Άρθρο 5

Κριτήρια

Τα κριτήρια για την αξιολόγηση των αιτήσεων χωρίζονται σε έξι κατηγορίες: «μακροπρόθεσμη στρατηγική», «ικανότητα για δράση», «πολιτιστικό και καλλιτεχνικό περιεχόμενο», «ευρωπαϊκή διάσταση», «ευαισθητοποίηση» και «διαχείριση»:

1. Όσον αφορά την «μακροπρόθεσμη στρατηγική», αξιολογούνται οι ακόλουθοι παράγοντες:
 - α) η στρατηγική για την πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης που έχει θεσπιστεί κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης, συμπεριλαμβανομένων των σχεδίων πολιτιστικής διακυβέρνησης και της συνέχισης πολιτιστικών δραστηριοτήτων μετά το έτος του τίτλου·
 - β) τα σχέδια για την ενίσχυση της ικανότητας του τομέα του πολιτισμού·
 - γ) τα σχέδια για να ενισχυθούν οι μακροπρόθεσμοι δεσμοί μεταξύ του πολιτιστικού τομέα και των κλάδων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής στην πόλη·
 - δ) οι προβλεπόμενες μακροπρόθεσμες πολιτιστικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις που αναμένεται να έχει ο θεσμός στην πόλη·
 - ε) τα σχέδια για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του αντικτύπου του τίτλου στην πόλη.
2. Όσον αφορά την «ικανότητα για δράση», οι υποψήφιοι πόλεις αποδεικνύουν ότι:
 - α) η αίτηση διαθέτει διακομματική πολιτική υποστήριξη·
 - β) η πόλη έχει ή θα έχει επαρκείς και βιώσιμες υποδομές προκειμένου να φιλοξενήσει τον τίτλο.
3. Όσον αφορά το «πολιτιστικό και καλλιτεχνικό περιεχόμενο», αξιολογούνται οι ακόλουθοι παράγοντες:
 - α) η ύπαρξη σαφούς και συνεκτικού καλλιτεχνικού οράματος για το πολιτιστικό πρόγραμμα του έτους·
 - β) η συμμετοχή των τοπικών καλλιτεχνών και των πολιτιστικών οργανισμών στον σχεδιασμό και την εφαρμογή του πολιτιστικού προγράμματος·
 - γ) το εύρος και η πολυμορφία των προτεινόμενων δραστηριοτήτων και η συνολική καλλιτεχνική τους ποιότητα·

- δ) η ικανότητα συνδυασμού της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς και των παραδοσιακών μορφών τέχνης με τις νέες, καινοτόμες και πειραματικές μορφές πολιτιστικής έκφρασης.
4. Όσον αφορά την «ευρωπαϊκή διάσταση», αξιολογούνται οι ακόλουθοι παράγοντες:
- α) το πεδίο και η ποιότητα των δραστηριοτήτων για την προβολή της πολιτιστικής πολυμορφίας της Ευρώπης·
 - β) το πεδίο και η ποιότητα των δραστηριοτήτων που αναδεικνύουν τις κοινές πτυχές του ευρωπαϊκού πολιτισμού, κληρονομιάς και ιστορίας, καθώς και την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση·
 - γ) το πεδίο και η ποιότητα των δραστηριοτήτων με ευρωπαίους καλλιτέχνες, της συνεργασίας με επιχειρηματίες ή με πόλεις σε διαφορετικές χώρες, καθώς και των διακρατικών εταιρικών συμπράξεων·
 - δ) η στρατηγική για να προσελκυστεί το ενδιαφέρον ενός ευρέος ευρωπαϊκού κοινού.
5. Όσον αφορά την «προσέγγιση», αξιολογούνται οι ακόλουθοι παράγοντες:
- α) η συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού και της κοινωνίας των πολιτών στην προετοιμασία της αίτησης και στην υλοποίηση της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης·
 - β) η δημιουργία νέων και βιώσιμων ευκαιριών προκειμένου να παραστεί ή να συμμετάσχει σε πολιτιστικές δραστηριότητες ένα ευρύ φάσμα πολιτών, ιδίως οι νέοι και τα περιθωριοποιημένα και μειονεκτούντα άτομα, περιλαμβανομένων των μειονοτήτων. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει επίσης να δοθεί, όπου αυτό είναι δυνατόν, στην προσβασιμότητα των εν λόγω δραστηριοτήτων για άτομα με αναπηρίες και τους ηλικιωμένους·
 - γ) η συνολική στρατηγική για τη διαμόρφωση ενός κοινού, και ιδίως η διασύνδεση με την εκπαίδευση και η συμμετοχή σχολείων.
6. Όσον αφορά τη «διαχείριση», αξιολογούνται οι ακόλουθοι παράγοντες:
- α) η σκοπιμότητα του προτεινόμενου προϋπολογισμού. Ο προϋπολογισμός αυτός καλύπτει τη φάση της προετοιμασίας, το έτος εορτασμού του τίτλου και τα κονδύλια για τις δραστηριότητες κληρονομιάς·
 - β) η προβλεπόμενη διοικητική διάρθρωση και ο οργανωτικός φορέας για την υλοποίηση της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης·
 - γ) η διαδικασία διορισμού του καλλιτεχνικού διευθυντή και το πεδίο δράσης του·
 - δ) η επικοινωνιακή στρατηγική, που πρέπει να είναι ολοκληρωμένη και να τονίζει ότι οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης αποτελούν πρωτοβουλία της Ένωσης.

Άρθρο 6

Ευρωπαϊκή ομάδα

1. Συγκροτείται ευρωπαϊκή ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων («ευρωπαϊκή ομάδα»), στην οποία ανατίθενται η επιλογή και η παρακολούθηση σε ενωσιακό επίπεδο.
2. Η ευρωπαϊκή ομάδα αποτελείται από 10 μέλη. Έχουν την ιθαγένεια της Ένωσης. Είναι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες με ουσιαστική εμπειρία και επαγγελματική πείρα στον πολιτιστικό τομέα, στην πολιτιστική ανάπτυξη πόλεων ή στη διοργάνωση της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης. Επίσης είναι σε θέση να διαθέτουν τον κατάλληλο αριθμό εργάσιμων ημερών ανά έτος για την ευρωπαϊκή ομάδα.

Η Επιτροπή προβαίνει σε προεπιλογή για τον σχηματισμό δεξαμενής με τα πιθανά μέλη της ομάδας κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή μεριμνούν, στη συνέχεια για την επιλογή τριών εμπειρογνομόνων από την εν λόγω ομάδα και τον διορισμό τους σύμφωνα με τις αντίστοιχες διαδικασίες. Η Επιτροπή των Περιφερειών επιλέγει έναν εμπειρογνώμονα και τον διορίζει σύμφωνα με τις οικείες διαδικασίες.

Κάθε θεσμικό όργανο και οργανισμός επιδιώκει να αλληλοσυμπληρώνονται κατά το δυνατόν οι αρμοδιότητες των εμπειρογνομόνων που ορίζει και αυτοί να καλύπτουν ένα ισορροπημένο γεωγραφικό φάσμα.

Η ευρωπαϊκή ομάδα ορίζει τον πρόεδρό της.

3. Τα μέλη της ευρωπαϊκής ομάδας διορίζονται για περίοδο τριών ετών. Ωστόσο, κατά παρέκκλιση όσον αφορά την πρώτη ομάδα που συγκροτείται σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διορίζει τρεις εμπειρογνώμονες για τρία έτη, το Συμβούλιο για ένα έτος, η Επιτροπή για δύο έτη και η Επιτροπή των Περιφερειών διορίζει τον εμπειρογνώμονά της για ένα έτος, ώστε να καταστεί δυνατή η σταδιακή αντικατάσταση των μελών της ομάδας και, με τον τρόπο αυτό, να αποφευχθεί η απώλεια εμπειρίας και τεχνογνωσίας, που θα συνέβαινε εάν αντικαθίσταντο όλα τα μέλη ταυτόχρονα.
4. Τα μέλη της ευρωπαϊκής ομάδας δηλώνουν κάθε υφιστάμενη ή δυνητική σύγκρουση συμφερόντων σε σχέση με μια συγκεκριμένη υποψήφια πόλη. Σε περίπτωση που πραγματοποιηθεί τέτοια δήλωση από ένα μέλος ή σε περίπτωση που προκύψει σύγκρουση συμφερόντων, το εν λόγω μέλος δεν συμμετέχει στη διαδικασία επιλογής για το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, ή, ανάλογα με την περίπτωση, στη διαδικασία επιλογής των υποψήφιων ή δυνάμει υποψήφιων χωρών. Το οικείο μέλος αντικαθίσταται για τη διαδικασία αυτή και η επιλογή πραγματοποιείται από τα υπόλοιπα μέλη της ευρωπαϊκής ομάδας.
5. Όλες οι εκθέσεις της ευρωπαϊκής ομάδας δημοσιοποιούνται στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής.

Άρθρο 7

Υποβολή των αιτήσεων στα κράτη μέλη

1. Κάθε κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για τη διοργάνωση του διαγωνισμού μεταξύ των πόλεων του σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που περιλαμβάνεται στο παράρτημα.
2. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων έξι έτη πριν από την έναρξη του έτους της πολιτιστικής πρωτεύουσας.

Για κάθε πρόσκληση υποβολής αιτήσεων, που απευθύνεται στις υποψήφιες για τον τίτλο πόλεις, χρησιμοποιείται το κοινό έντυπο αίτησης που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2.

Η προθεσμία συμμετοχής σε κάθε πρόσκληση υποβολής αιτήσεων υποψηφιότητας λήγει το αργότερο 10 μήνες από τη δημοσίευση της πρόσκλησης.

3. Οι αιτήσεις κοινοποιούνται στην Επιτροπή από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Άρθρο 8

Προεπιλογή από τα κράτη μέλη

1. Κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος συγκαλεί την ευρωπαϊκή ομάδα για τη συνεδρίαση προεπιλογής με τις υποψήφιες πόλεις πέντε έτη πριν από την έναρξη του αντίστοιχου έτους της πολιτιστικής πρωτεύουσας.
2. Η ευρωπαϊκή ομάδα αξιολογεί τις αιτήσεις, σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 5. Η ομάδα καταλήγει σε μικρότερο κατάλογο των προεπιλεγόμενων υποψήφιων πόλεων που θα εξεταστούν περαιτέρω και καταρτίζει έκθεση σχετικά με τις αιτήσεις όλων των υποψήφιων πόλεων καθώς και συστάσεις προς τις προεπιλεγείσες υποψήφιες πόλεις.
3. Η ευρωπαϊκή ομάδα υποβάλλει την έκθεσή της στο οικείο κράτος μέλος και στην Επιτροπή. Κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εγκρίνει επισήμως τον συνοπτικό κατάλογο βάσει της έκθεσης της ομάδας.

Άρθρο 9

Επιλογή στα κράτη μέλη

1. Οι υποψήφιες προεπιλεγείσες πόλεις ολοκληρώνουν τις αιτήσεις τους σύμφωνα με τα κριτήρια και τις συστάσεις που εξέδωσε η ομάδα κατά τη συνεδρίαση προεπιλογής και τις διαβιβάζουν στα οικεία κράτη μέλη, τα οποία με τη σειρά τους τις διαβιβάζουν στην Επιτροπή.
2. Κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εννέα μήνες μετά τη συνεδρίαση προεπιλογής συγκαλεί την ευρωπαϊκή ομάδα για την τελική συνεδρίαση επιλογής με τις υποψήφιες πόλεις που έχουν προεπιλεγεί.
3. Η ευρωπαϊκή ομάδα αξιολογεί τις ολοκληρωμένες αιτήσεις.
4. Η ευρωπαϊκή ομάδα εκδίδει έκθεση σχετικά με τις αιτήσεις εισηγούμενη την υποψηφιότητα μιας πόλης στο οικείο κράτος μέλος ως πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης. Ωστόσο, εάν καμία από τις υποψήφιες πόλεις δεν πληροί τα κριτήρια,

η ευρωπαϊκή ομάδα μπορεί να προτείνει να μην απονεμηθεί ο τίτλος για το συγκεκριμένο έτος.

Η έκθεση περιλαμβάνει επίσης συστάσεις προς την επιλεγείσα πόλη σχετικά με την πρόοδο που πρέπει να πραγματοποιήσει μέχρι το έτος του σχετικού τίτλου.

Η έκθεση υποβάλλεται στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και στην Επιτροπή. Δημοσιεύεται στον διαδικτυακό τόπο της Επιτροπής.

Άρθρο 10

Διατάξεις σχετικά με τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες

1. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη διοργάνωση του διαγωνισμού μεταξύ των πόλεων στις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες.
2. Η Επιτροπή δημοσιεύει στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρόσκληση υποβολής αιτήσεων έξι έτη πριν από την έναρξη του αντίστοιχου έτους του τίτλου. Η εν λόγω πρόσκληση θα είναι ανοιχτή στις πόλεις σε όλες τις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω χώρες συμμετέχουν στο πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» ή στα επόμενα προγράμματα της Ένωσης για τη στήριξη του πολιτισμού κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης.

Ωστόσο, για λόγους ίσης μεταχείρισης των πόλεων των κρατών μελών, κάθε πόλη επιτρέπεται να συμμετάσχει μόνο σε ένα διαγωνισμό για υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες κατά τη διάρκεια της περιόδου από το 2020 έως το 2033, και δεν πρέπει να είναι δυνατόν μια πόλη που συμμετείχε σε έναν διαγωνισμό να συμμετάσχει σε τυχόν επακόλουθο ανταγωνισμό σε ένα νέο κράτος μέλος, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 κατά την ίδια περίοδο.

Επιπλέον, και για λόγους ίσης μεταχείρισης των κρατών μελών, κάθε υποψήφια χώρα ή δυνάμει υποψήφια χώρα υποδοχής επιτρέπεται να φιλοξενήσει την πρωτοβουλία μόνο μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου από το 2020 έως το 2033. Ως εκ τούτου, οι πόλεις από χώρες που έχουν ήδη λάβει τον τίτλο δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν στους μεταγενέστερους διαγωνισμούς κατά την ίδια περίοδο.

3. Οι όροι που ορίζονται στο άρθρο 4, καθώς και τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 5 εφαρμόζονται για τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες για προσχώρηση χώρες.
4. Η προεπιλογή των πόλεων πραγματοποιείται από την ευρωπαϊκή ομάδα πέντε έτη πριν από την έναρξη του έτους του τίτλου, αποκλειστικά και μόνο βάσει των γραπτών αιτήσεων που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2. Δεν διοργανώνονται συνεδριάσεις με τις υποψήφιες πόλεις.

Η ευρωπαϊκή ομάδα αξιολογεί τις αιτήσεις βάσει των κριτηρίων. Η ομάδα καταλήγει σε μικρότερο κατάλογο των προεπιλεγόμενων υποψήφιων πόλεων που θα εξεταστούν περαιτέρω και καταρτίζει έκθεση σχετικά με τις αιτήσεις των υποψήφιων πόλεων καθώς και συστάσεις προς τις προεπιλεγείσες υποψήφιες πόλεις.

Η εν λόγω έκθεση υποβάλλεται στην Επιτροπή και δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής.

5. Οι προεπιλεγείσες υποψήφιες πόλεις συμπληρώνουν τις αιτήσεις τους σύμφωνα με τα κριτήρια και τις συστάσεις που διατυπώθηκαν κατά την προεπιλογή και τις διαβιβάζουν στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή συγκαλεί την ευρωπαϊκή ομάδα για την τελική συνεδρίαση επιλογής με τις προεπιλεγείσες πόλεις στις Βρυξέλλες εννέα μήνες μετά την προεπιλογή.

Η ευρωπαϊκή ομάδα αξιολογεί τις συμπληρωμένες αιτήσεις.

Εκπονεί έκθεση σχετικά με τις αιτήσεις των προεπιλεγεισών υποψήφιων πόλεων και εισηγείται την υποψηφιότητα μίας πόλης κατ' ανώτατο όριο ως πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης σε μια υποψήφια χώρα ή δυνάμει υποψήφια χώρα. Ωστόσο, εάν καμία από τις υποψήφιες πόλεις δεν πληροί τα κριτήρια, η ευρωπαϊκή ομάδα μπορεί να προτείνει να μην απονεμηθεί ο τίτλος για το εν λόγω έτος.

Η έκθεση περιλαμβάνει επίσης συστάσεις προς τη συνιστώμενη πόλη σχετικά με την πρόοδο και τις διευθετήσεις που πρέπει να πραγματοποιήσει μέχρι το έτος του σχετικού τίτλου.

Η έκθεση υποβάλλεται στην Επιτροπή και δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής.

Άρθρο 11

Τύπος

Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, ανακηρύσσει επισήμως τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις συστάσεις της ευρωπαϊκής ομάδας. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την ανακήρυξή της.

Άρθρο 12

Συνεργασία μεταξύ των πόλεων που έχουν οριστεί πολιτιστικές πρωτεύουσες

1. Μετά τον ορισμό τους, οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης για το ίδιο έτος προσπαθούν να αναπτύξουν δεσμούς μεταξύ των πολιτιστικών τους προγραμμάτων.
2. Η συνεργασία τους αξιολογείται στο πλαίσιο της διαδικασίας παρακολούθησης που προβλέπεται στο άρθρο 13.

Άρθρο 13

Παρακολούθηση

1. Η ευρωπαϊκή ομάδα παρακολουθεί την προετοιμασία της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης και παρέχει στήριξη και καθοδήγηση στις πόλεις από τη στιγμή της ανακήρυξής τους έως την έναρξη του έτους του τίτλου.
2. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή συγκαλεί την ευρωπαϊκή ομάδα και τις ενδιαφερόμενες πόλεις σε τρεις συνεδριάσεις: η πρώτη συνεδρίαση διεξάγεται τρία έτη πριν από την έναρξη του έτους του τίτλου· η δεύτερη διοργανώνεται δεκαοκτώ μήνες πριν από την έναρξη του έτους του τίτλου και η τρίτη πραγματοποιείται δύο μήνες πριν από την έναρξη του έτους του τίτλου. Το κράτος μέλος ή η ενδιαφερόμενη χώρα μπορεί να διορίσει παρατηρητή στις εν λόγω συνεδριάσεις.

Οι πόλεις διαβιβάζουν στην Επιτροπή εκθέσεις προόδου έξι εβδομάδες πριν από κάθε συνεδρίαση.

Κατά τις συνεδριάσεις, η ευρωπαϊκή ομάδα προβαίνει σε επισκόπηση των προετοιμασιών και παρέχει συμβουλές, με σκοπό να βοηθήσει τις πόλεις να καταρτίσουν πρόγραμμα υψηλής ποιότητας και αποτελεσματική στρατηγική. Η ομάδα δίνει ιδιαίτερη προσοχή στις συστάσεις που ορίζονται στην έκθεση επιλογής και στις προηγούμενες εκθέσεις παρακολούθησης.

3. Έπειτα από κάθε συνεδρίαση, η ευρωπαϊκή ομάδα συντάσσει έκθεση σχετικά με την κατάσταση της προετοιμασίας της εκδήλωσης και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

Οι εκθέσεις παρακολούθησης διαβιβάζονται στην Επιτροπή και στις ενδιαφερόμενες πόλεις και κράτη μέλη ή χώρες. Δημοσιεύονται στον διαδικτυακό τόπο της Επιτροπής.

4. Εκτός από τις συνεδριάσεις παρακολούθησης, η Επιτροπή δύναται να διοργανώνει επισκέψεις των μελών της ευρωπαϊκής ομάδας στις ανακηρυχθείσες πόλεις, οποτεδήποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Άρθρο 14

Βραβείο

1. Η περίοδος που καλύπτει η παρούσα απόφαση συμπίπτει με διάφορα πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια. Για καθένα από τα εν λόγω πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια, η Επιτροπή εξετάζει τη δυνατότητα χορήγησης χρηματικού βραβείου προς τιμήν της Μελίνας Μερκούρη στις ανακηρυχθείσες πόλεις. Οι νομικές και χρηματοοικονομικές πτυχές του βραβείου αυτού λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο των αντίστοιχων προγραμμάτων της Ένωσης για τη στήριξη του πολιτισμού.
2. Εάν πληρούνται οι όροι που καθορίζονται στην παράγραφο 1 και το βραβείο Μελίνας Μερκούρη απονεμηθεί στην επιλεγείσα πόλη, το βραβείο καταβάλλεται το αργότερο στα τέλη Ιουνίου του έτους του τίτλου, υπό τον όρο ότι η πόλη τηρεί τις δεσμεύσεις που ανέλαβε κατά την υποβολή της υποψηφιότητάς της και όλες τις συστάσεις της ευρωπαϊκής ομάδας στις εκθέσεις επιλογής και παρακολούθησης.

Θεωρείται ότι η επιλεγείσα πόλη έχει τηρήσει τις δεσμεύσεις που ανέλαβε κατά το στάδιο υποβολής της αίτησης, εάν δεν έχει προβεί σε ουσιαστική τροποποίηση του

προγράμματος και της στρατηγικής της μεταξύ του σταδίου υποβολής των αιτήσεων και του έτους του τίτλου και, ειδικότερα, εάν:

- α) ο προϋπολογισμός παρέμεινε σταθερός μεταξύ της ανακήρυξης της πόλης και της έναρξης του έτους του τίτλου·
- β) προστατεύθηκε η ανεξαρτησία της καλλιτεχνικής ομάδας·
- γ) η ευρωπαϊκή διάσταση παρέμεινε επαρκώς ισχυρή στην τελική μορφή του πολιτιστικού προγράμματος·
- δ) η στρατηγική και το υλικό επικοινωνίας που χρησιμοποιείται από την πόλη αντικατοπτρίζουν σαφώς ότι οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης αποτελούν πρωτοβουλία της Ένωσης·
- ε) έχουν καταρτιστεί σχέδια για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του αντικτύπου του τίτλου στην πόλη.

Άρθρο 15

Πρακτικές ρυθμίσεις

Ειδικότερα, η Επιτροπή:

- α) εξασφαλίζει τη γενικότερη συνοχή της δράσης·
- β) εξασφαλίζει τον συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών και της ευρωπαϊκής ομάδας·
- γ) υπό το πρίσμα των στόχων και των κριτηρίων, καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές για να βοηθήσει τις διαδικασίες επιλογής και παρακολούθησης, σε στενή συνεργασία με την ευρωπαϊκή ομάδα·
- δ) παρέχει υποστήριξη στην ευρωπαϊκή ομάδα·
- ε) δημοσιεύει όλες τις σχετικές πληροφορίες και συμβάλλει στην προβολή της δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο·
- στ) ενθαρρύνει την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των πρώην, των νυν και των μελλοντικών καθώς και των υποψήφιων πρωτευουσών.

Άρθρο 16

Αξιολόγηση

1. Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων κάθε πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης τελεί υπό την ευθύνη της ενδιαφερόμενης πόλης.

Η Επιτροπή θεσπίζει κοινές κατευθυντήριες γραμμές και δείκτες για τις πόλεις βάσει των στόχων και των κριτηρίων της δράσης, ώστε να διασφαλιστεί μια συνεκτική προσέγγιση ως προς τη διαδικασία αξιολόγησης.

Οι πόλεις αποστέλλουν τις εκθέσεις αξιολόγησης στην Επιτροπή το αργότερο έως τις 31 Οκτωβρίου του έτους που ακολουθεί το έτος του τίτλου. Η Επιτροπή δημοσιεύει τις εκθέσεις.

2. Εκτός από τις αξιολογήσεις των πόλεων, η Επιτροπή εξασφαλίζει επίσης την εξωτερική και ανεξάρτητη αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης σε τακτική βάση. Οι αξιολογήσεις της Επιτροπής επικεντρώνονται στη συσχέτιση όλων των πρώην πρωτευουσών σε ευρωπαϊκό πλαίσιο, που επιτρέπει τις συγκρίσεις και την άντληση χρήσιμων διδαγμάτων για τις μελλοντικές πρωτεύουσες, καθώς και όλες τις ευρωπαϊκές πόλεις.

Οι εν λόγω εξωτερικές και ανεξάρτητες αξιολογήσεις αξιολογούν επίσης τη δράση των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης στο σύνολό τους και, μεταξύ άλλων, την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών που αφορούν την εκτέλεση της δράσης, τις συνέπειες της δράσης και τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να βελτιωθεί.

Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή των Περιφερειών:

- α) μια πρώτη έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης, το αργότερο την 31η Δεκεμβρίου 2024·
- β) δεύτερη έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2029·
- γ) έκθεση εκ των υστέρων αξιολόγησης, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2034 το αργότερο.

Άρθρο 17

Διατάξεις κατάργησης και μεταβατικές διατάξεις

Η απόφαση αριθ. 1622/2006/EK καταργείται. Εξακολουθεί ωστόσο να εφαρμόζεται στις περιπτώσεις των πόλεων που έχουν οριστεί ή που συμμετέχουν σε διαδικασία επιλογής ως πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης για τα έτη 2012 έως 2019.

Άρθρο 18 Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βρυξέλλες,

*Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος*

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σειρά υποβολής υποψηφιοτήτων για την πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης

2020	Κροατία ⁶	Ιρλανδία	Υποψήφια ή δυνάμει υποψήφια χώρα
2021	Ρουμανία	Ελλάδα	... ⁷
2022	Πολωνία	Λουξεμβούργο	
2023	Ουγγαρία	Ηνωμένο Βασίλειο	Υποψήφια ή δυνάμει υποψήφια χώρα
2024	Εσθονία	Αυστρία	
2025	Σλοβενία	Γερμανία	
2026	Σλοβακία	Φινλανδία	Υποψήφια ή δυνάμει υποψήφια χώρα
2027	Λετονία	Πορτογαλία	
2028	Τσεχική Δημοκρατία	Γαλλία	
2029	Πολωνία	Σουηδία	Υποψήφια ή δυνάμει υποψήφια χώρα
2030	Κύπρος	Βέλγιο	
2031	Μάλτα	Ισπανία	
2032	Βουλγαρία	Δανία	Υποψήφια ή δυνάμει υποψήφια χώρα
2033	Κάτω Χώρες	Ιταλία	

⁶ Εφόσον προσχωρήσει το 2013.

⁷ Η τρίτη στήλη του καταλόγου που αναφέρεται στο παράρτημα επικαιροποιείται εάν προσχωρήσουν στην Ένωση νέες χώρες μετά την έκδοση της απόφασης. Τηρείται η σειρά προσχώρησής τους. Μεταξύ της ημερομηνίας προσχώρησης και της αρχής του έτους πολιτιστικής πρωτεύουσας υπολογίζεται ελάχιστη χρονική περίοδος έξι ετών, έτσι ώστε να υπάρξει επαρκής χρόνος για τις διαδικασίες επιλογής και παρακολούθησης. Οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης για κάθε έτος δεν μπορούν να είναι πάνω από τρεις. Εάν δύο ή περισσότερες χώρες προσχωρήσουν στην Ένωση την ίδια ημερομηνία και εάν αυτές δεν μπορέσουν να συμφωνήσουν ως προς τη σειρά συμμετοχής τους, το Συμβούλιο αποφασίζει με κλήρο.